

meget ønske, at man kunde gaa ind paa en Forsøgelse, og det glæder mig at høre, at det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holfteinsteinborg) endog kunde tænke sig at gaa op til 5,000 Kr. Selv om dette nu ikke kunde naas, tror jeg, at der vilde være overordentlig Meget opnaaet, hvis man gif til 4,000 Kr. eller saadant omtrent — jeg skal ikke nævne et bestemt Tal — thi man maa selvfølgelig være glad ved at tage imod, hvad der kan opnaas i denne Retning. Jeg vil her minde om, at, hvis man bliver ved de 2½ Lufind Kr., vil det for Ærne kun være smaa Bedrifter, der ville kunne opnaa Laan. Husmand med Jord til 1 Ro ville omtrent passe til denne Sum, som her ansættes; men komme vi til Sylland, saa vil det nok være muligt, at man kunde opnaa Laan til Eiendomme med 2 Røer, medens det dog sikkert ikke vilde blive, saaledes som det ærede Medlem for Svendborg (Lang) sagde, 2 gode Røer. Det har imidlertid Betydning ikke blot for Skolelærerne, men ogsaa for smaa Husmænd, at det er gode Røer, som kunne holdes paa disse Lodder, og det er jo Noget, som vore Husmænd i det Hele taget forstaa netop at holde gode Røer. Der er endvidere en anden Side af Sagen, jeg vil minde om, og det er den, at det for Syllands Vedkommende vil være af Bigtighed, at Husmænd der kunne komme i Besiddelse af den fornødne Kapital til Oprift af Hedelodder. Hvis man bliver staaende ved de 2,500 Kr., vil dette Formaal sikkert ikke opnaas, thi det er et Faktum, at skal et Jordbrug være istand til at opdyrke nogen Hedejerd, maa det ikke være saa lille et Jordbrug. Et lille Jordbrug er ikke i Besiddelse af de fornødne Kræfter til at kunne gjøre det, det har ikke den fornødne Gjødning og har ikke heller de fornødne Midler til denne Drift. Skal man virkelig haabe at opnaa nogen Opdyrkning af Hedelodder, saa veed jo Enhver, der kjender til Forholdene, at det selvfølgelig maa ske ved en Bedrift, der er i Gang, thi at foretage noget Saadant ved Kolonianlæg eller Lignende lykkes aldeles ikke. Som sagt, jeg vilde nok kunne ønske enkelte Smaaændringer i Loven, men jeg anser det for saa vigtigt, at vi faae Loven ud, at man skal være meget varsom i denne Retning. Paa den anden Side vil jeg ogsaa fremhæve, at, skal det Formaal, der her søges opnaaet, realiseres, maa Loven ubetinget være saaledes, at den ikke gjør Laanene for byrdefulde, og det er sikkert, at, hvis dette Forsøg mislykkes, vil denne Sag være dødsdømt for lang Tid. Der er Mange i Landet, der have ventet og haabet paa et saadant Lovforslag. Det er derfor mit Haab, at disse ikke ville komme til at se deres Forventninger skuffede.

Thornup: Det glæder mig, at den høitærede Indenrigsminister har fulgt det Princip,

der er nedlagt i Lovforslaget med Hensyn til at komme de smaa Eiendomsbesiddere paa Landet til Hjælp, og det glæder mig ligeledes, at Thinget har sluttet sig dertil, idet der i alt Fald ikke er kommet mange Udtalelser, der gaa imod dette Princip. Vi have jo kun hørt en enkelt Tale, saavidt jeg erindrer, nemlig det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Hage), der havde principielle Indvendinger imod Forslaget; men jeg tror, at de Udtalelser, han fremkom med, vare i den Grad overdrevene, at han neppe vil affrakke Mange fra at stemme for Forslaget. Jeg tror, at det ærede Medlem malede Spørgelser paa Bæggen, som vist ikke kunne taale at ses ved høilys Dag. De Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem, kunne vi altsaa meget godt se bort fra. Derimod skal jeg omtale de Indvendinger, der ere komne frem fra to modsatte Sider, nemlig fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) og fra det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Jeg skal fatte mig kort ligeoverfor det ærede Medlem fra Kjøbenhavns 4de Valgkreds, idet jeg for en Del kan henholde mig til de Udtalelser, der ere faldne fra det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hviib). Jeg skal kun i Forbigaaende bemærke, at det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds gjorde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds nogen Uret, idet han sagde, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds ikke vilde anbefale Oprettelsen af saadanne Instituter til at komme Krediten til Hjælp, sørend man havde set, at noget Saadant ogsaa var fremkommet i andre Lande. Dette er ikke rigtigt, det ærede Medlem udtalte kun, hvilken Vei man i saa Henseende var gaaet i andre Lande. De Betingelser, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds opstillede for at kunne gaa ind paa Loven, har det ærede Medlem altsaa haat sat paa, og jeg kan i det Væsentlige slutte mig til ham. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds fremsatte en Tanke, der just ikke var ny, idet den er fremkommen i Arbejderkommissionen, nemlig at Kommunerne skulde være interesserede i Laanene ved at garantere for en Kvotadel, en Fjerdedel eller Halvdelen, det er jo forsaavidt ligegyldigt. Jeg skal udtale, at det glæder mig, at Regjeringen ikke har fulgt det Princip, der er nedlagt i Arbejderkommissionens Betænkning. Thi hvorledes vil Forholdet stille sig, hvis man f. Ex. vil laane Penge ud af Statskassen, og Kommunerne skulde garantere for et vist Beløb? Arbejderkommissionen har foreslaaet, at Kommunerne skulde have Indflydelse paa Valget af dem, der skulde have Laan, men den faktiskke Følge deraf vilde sandsynligvis være den, at i de Kommuner, hvor man trænger haardest til Laan, vilde der kun være Faa, der vilde faae dem, medens der vilde være Flere i de Kommuner, der trænge mindst dertil. Man kunde jo nem-